

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN
OPGERICHT 2 AUG. '27 VOOR DEN TIJD VAN 29 JAREN EN 5 MAANDEN

ADRESSEN.

Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Krekot 44, Batavia-Centrum.

Secretaris: J. P. S. Roks, Laan Dierentuin No. 7, Batavia-Centrum, Tel. No. 6127, tot wien men zich wenden moet voor:

- a. Aanmelding als lid van den V. v. B.,
- b. Adresveranderingen,
- c. Over vereenigingszaken.

Penningmeester: L. B. F. de Leau, Berendrechtslaan 15, Batavia-Centrum, aan wien de contributiegelden zijn over te maken.

HET 75 JARIG BESTAAN VAN HET DEPARTEMENT B.O.W.

Ondervolgende bijdrage moge in het kort een overzicht geven van het ontstaan van het Departement B. O. W. en zijne uitgroeiing gedurende de 75 jaren van zijn bestaan.

Op den 19den Januari 1931 zal het 75 jaren geleden zijn dat de toenmalige majoor van de Genie G. H. Uhlenbeck officieel werd aangesteld tot eersten Directeur der B. O. Werken. Het Departement bestond toen practisch al ruim 1 jaar. De onbevredigende toestand van het beheer der Openbare Werken leidde er n.l. in 1853 toe, dat beheer op betere grondslagen te organiseeren. Daartoe werden opdrachten verstrekt aan bovengenoemden majoor van de Genie. De door dezen ontworpen voorstellen werden vastgesteld bij K.B. van 4 November 1854 No. 40, en afgekondigd in het Indische Staatsblad van dat jaar. Art. 1 van dat Staatsbl. luidde:

„Tot uitoefening van het bestuur en toezigt over Waterstaat en 's Lands Burgerlijke Openbare Werken in Ned.-Indië, niet staande onder militair beheer, wordt ter hoofdplaats Batavia opgericht een bureau van Openbare Werken, aan het hoofd waarvan wordt

geplaatst een Chef met den rang van Inspecteur van den Waterstaat en den titel van Directeur der Openbare Werken.”

Tot de bemoeienis van het Departement behoorde toen in hoofdzaak de bouw en het onderhoud van landsgebouwen, bruggen, wegen en andere waterstaatswerken. Dit zou echter niet lang zoo blijven. Al spoedig werden verschillende andere takken van dienst bij het Departement B.O.W. getrokken.

In 1862 werden n.l. de diensten der posterijen en telegrafie en in 1863 het mijnwezen bij B.O.W. ondergebracht, terwijl in 1865 ook het beheer over het stoomwezen aan dit Departement werd opgedragen. Later werd ook nog de dienst der spoor- en tramwegen bij B.O.W. ingedeeld.

In 1866 werd het mijnwezen van het Dept. B.O.W. afgenomen en als meer behorende tot de nijverheid ondergebracht bij het Dep. van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

Onder het Dep. B.O.W. waren geleidelijk alle takken van dienst betrekking hebbende op het verkeerswezen te zamen gebracht. Toen echter de staat in den loop der tijden zijn belang als ondernemer van verkeersbedrijven op den voorgrond ging stellen, werd besloten tot de oprichting van een Departement van Gouvernements Bedrijven, met het gevolg dat in 1908 en 1909 de spoor- en tramwegen en den dienst der posterijen en telegrafie van het Dep. B.O.W. werden afgenomen en ondergebracht bij dat van Gouvernements Bedrijven.

Het beheer van Landspakhuizen werd daarentegen van het Dep. Binnenlandsch-Bestuur overgebracht naar B.O.W.

In 1924 werd de dienst van Stoomwezen aan de B.O.W. onttrokken en gevoegd bij het Dep. van Justitie.

Voor wat betreft de werkindeeling op het Dep. B.O.W. kan het volgende worden medegedeeld:

Aanvankelijk was er slechts 1 algemeene technische afdeeling. Toen echter in den loop der jaren het Departement steeds verder uitgroeide en met de belangrijke toename der werkzaamheden ook de moderne techniek hogere eischen ging stellen, werd het practisch ondoenlijk alles door 1 algemeene afdeeling te doen behandelen. Successievelijk werd de algemeene technische afdeeling (A) gesplitst en uitgebreid tot meerdere afdeelingen. Met inbegrip van de administratieve zijn er thans in totaal 8 afdeelingen, n.l.

Afdeeling	Landsgebouwen	(A)
„	Bruggen en wegen	(B)
„	Comptabiliteit	(C)
„	Personeele Zaken	(D)
„	Bevloeijing, afwaterings- en Waterkeeringswerken	(E)
„	Algemeene Zaken	(F)
„	Havenwezen	(H)
„	Inventarisatie c.a.	(M)

Gedurende het laatste decennium zijn vaak stemmen opgegaan dat het Dep. B.O.W. zal worden verkaveld. Deze verkaveling zou in hoofdzaak verband moeten houden met de wenschelijkheid om de afdeeling Irrigatie onder te brengen bij het Dep. van Landbouw, Handel en Nijverheid, terwijl dan de afdeelingen Bruggen en Wegen en Havenwezen met de Staatsspoor- en tramwegen zouden worden vereenigd tot een nieuw Dep. van Verkeerswezen.

In welk stadium deze plannen tot verkaveling thans reeds verkeerden en wanneer zij hun beslag zullen krijgen is voorshands nog niet te zeggen.

HOOFDBESTUUR v/d VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN IN NEDERLANDSCH-INDIE.

Aan

den Directeur der Burgerlijke Openbare Werken
te Batavia-Centrum.

Geven eerbiedig te kennen, W. H. Th. Marcus en F. van Sprew, respectievelijk Voorzitter en Secretaris der Vereeniging van Bouwkundigen in Nederlandsch-Indië, voor en namens genoemde Vereeniging,

dat volgens het rondschrjven van het Departement der Burgerlijke Openbare Werken van 19 December A. P. No. 17/4/17, het in het voornemen ligt om voorshands geen nieuwe studietoelagen voor het Architectsexamen toe te kennen,

dat in verband daarmee ingekomen aanvragen om toekenning van een zoodanige toelage voor de jaren 1931 en 1932 thans nog niet in behandeling kunnen worden genomen,

dat door ons ten volle wordt ingezien de noodzakelijkheid tot bezuiniging op de Landsuitgaven,

dat echter naar onze bescheiden meening het voorshands niet meer toekennen van studietoelagen, welke conform den tot dusverre gevolgden regel uitsluitend aan de beste Hoofd-Opzichters zouden worden toegekend, achteraf zal blijken in vele gevallen geen besparing op 's Lands uitgaven te geven,

dat immers vermeerderd theoretisch-technisch en administratief inzicht bij de uitvoering van 's Lands werken en zelfs bij het gewoon onderhoud van de Landsgebouwen, zeer zeker heel vaak tot de toepassing van bezuinigingsmaatregelen en in ieder geval tot economischer werkwijze zal kunnen leiden, zooals herhaaldelijk door belanghebbenden is ondervonden,

dat deze meening n.h.v. redelijkerwijze wel niet zal kunnen worden aangevochten, ook al zijn de tengevolge van het vermeerderd inzicht als hiervoren bedoeld voor den Lande te bekomen financieele voordeelen meestal niet in cijfers uit te drukken,

dat de met den voorgenomen maatregel te behalen bezuiniging, afgezien van de overweging, dat hierdoor gelegenheid tot opvoering en verbetering van het economisch inzicht bij betrokkenen, tot uiting komende in wellicht beduidend goedkooper werken, gemist zal worden, slechts een betrekkelijk gering bedrag zal uitmaken.

Redenen, waarom wij ons tot UHoogEdelGestrenge wenden met het beleefd verzoek, ook voor de jaren 1931 en 1932 nieuwe studietoelagen te willen toekennen.

Hetwelk doende enz.,

(w.g.) MARCUS, Voorzitter.

(w.g.) VAN SPREW, Secretaris.

Batavia-Centrum, 29 Dec. 1930.

DEPARTEMENT DER BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Brf. No. D 17/4/17.

Weltevreden, 19 December 1930.

ONDERWERP:
Studietoelage architectsexamen.

R o n d s c h r i j v e n.

Met verwijzing naar het dzz. rondschrjven van 2 October j.l. No. D 17/1/25 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge mede te deelen, dat in verband met de

noodzakelijkheid tot bezuiniging op de Landsuitgaven het denkbeeld in overweging is, om voorshands geen *nieuwe* studietoelagen voor het architectsexamen toe te kennen.

In verband hiermede kunnen de bij het Departement ingekomen aanvragen om toekenning van een zoodanige toelage voor de jaren 1931 en 1932 thans nog niet in behandeling worden genomen.

Zoodra omtrent evenbedoeld denkbeeld een beslissing is genomen, zal U terzake nader worden bericht.

Ter voorkoming van misverstand moge worden aangeteekend, dat het niet in de bedoeling ligt de reeds voor het jaar 1931 toegekende bedragen in te trekken.

De Directeur der
Burgerlijke Openbare Werken.
Voor dezen:
De Secretaris,
(w.g.) DE LANGE.

Aan
de Hoofden van de onder
dit Departement ressorteeren-
de diensten en de Hoofden
van Gewestelijk bestuur in
de Buitengewesten.

WANBETALERS.

Onze Penningmeester heeft in den loop van de maand November 1930 per aangeteekend schrijven met bericht van ontvangst, achterstallige leden van onze Vereeniging moeten aanmanen tot het nakomen van hunne verplichtingen.

Alleen personen met minstens 5 kwartalen achterstand werden aangeschreven. Hun aantal bedroeg 76 personen.

Van deze 76 personen werd door sommige geheel of gedeeltelijk de schuld afbetaald en door anderen werd uitstel gevraagd. In totaal kregen wij van 38 personen eenig teeken van leven. De overige 38 personen zwegen in 7 talen.

Onder de laatste 38 personen waren 23 *bar* achterstallig. Wij waren genoodzaakt hen door een procureur te laten aanmanen, welke aanmaning eveneens geschiedde onder aangeteekend couvert met bericht van ontvangst. Deze aanmaning had tot resultaat dat 10 personen of geheel of gedeeltelijk hun achterstand aanzuiverden of uitstel van betaling vroegen. De overige 13 personen negeerden echter de aanmaning en lieten taal noch teeken hooren.

Heden is aan deze laatsten, onder aanbieding van een doordruk van deze mededeeling, weder een aangeteekend schrijven gezonden met het dringend verzoek hunne verplichtingen alsnog na te komen, althans iets van zich te doen hooren.

Mocht onverhoopt dit schrijven weder geen resultaat afwerpen, dan zal dzz. geen verdere consideratie meer worden in acht genomen en zal door ons worden overgegaan tot nemen van krasse maatregelen.

Wij zullen er dan niet voor terugdeinzen om tot royement der wanbetalers over te gaan en den achterstand langs gerechtelijken weg in te vorderen. Een en ander zal dan onder vermelding van namen in ons blad worden bekend gemaakt, eventueel zelfs in de Indische bladen als advertentie worden gepubliceerd.

Het Hoofdbestuur.

M U T A T I E S.

N A A M	Betrekking	Standplaats	Verlof verleend		
			Wegens	Duur	Ingaande
F. Scheltens	Architect	—	8. jarigen dienst	10 maanden	8 Juli 1931.

MUTATIES.

N A A M	Betrekking	Standplaats	Mutatie, enz.
1. E. A. de Neve	Tijd. wd. Architect	Departement B.O.W.	Benoemd tot Architect
2. F. Engel	Id.	—	Idem
3. Rd. Marijoen	Opzichter 1ste kl.	—	Tijd: belast met de waarn: der be- trekking van Hoofd-Opzichter.
4. Rd. Kartoprak- tiknjo	Idem	—	Idem
5. L. J. W. Tessen- sohn.	Tijd. wd. Monteur bij de Inventari- satie	—	Benoemd tot Monteur
6. J. G. K. Rhem- rev.	Monteur 1ste kl.	Toegevoegd aan den Re- sident der Lampongsche districten	Geplaatst op het Hoofdkantoor der B.O.W. te Weltevreden.

Vereeniging van Bouwkundigen.

Kasstaat van en met 1 Januari tot en met ult. December 1930.

Begroo- ting 1930	ONTVANGSTEN	Totaal v/m1 Jan. t/m ult. Sept.	October	Novemb.	Decemb.	Totaal	Begroo- ting	UITGAVEN	Totaal t/m1 Jan. v/m ult. Sept.	October	Novemb.	Decemb.	Totaal
	I. Vereeniging.												
f 12540.—	Contributie.	f 4262 65	510 —	f 357 50	502 —	5632 15	f 600.—	Honorarium Voorzitter	f 400 —	f 100 —	f 50 —	f 50 —	f 600 —
" 25.—	Entrégelden.	35 —	5 —	2 50	7 50	50 —	300.—	" Secretaris	275 —	25 —	25 —	25 —	350 —
P.M.	Achterstand Contributies.	1981 50	113 75	363 50	370 —	2828 75	600.—	" Penningmeester	400 —	100 —	50 —	50 —	600 —
	II. Verkoop drukwerken.						600.—	Administratie H. B.	227 53	30 37 ⁵	74 84	47 51	380 25 ⁵
							400.—	Vergadering H. B. en D. B.	10 —	—	—	—	10 —
5.—	Vergoeding Statuten en H.R.	6 —	1 50	0 50	1 50	9 50	500.—	Algemeene vergadering	382 80	—	—	—	382 80
—	Boekwerken.	2 50	—	—	—	2 50	250.—	Telefoonabonnement	312 90	45 65	30 30	31 30	420 15
	III. Overboekingen.						100.—	Telegr. en interl. gesprekken	29 95	3 90	2 50	1 —	37 35
	Saldo ult. 1929.	828 67	—	—	—	828 67		II Drukwerken enz.					
							300.—	Drukloonen B. A.	22 15	—	—	—	22 15
	IV. Diversen.						100.—	Verslag A. V. 1930.					
—	Abonnementen.						50.—	Circulaires					
	Diversen.						25.—	Verzendkosten drukwerken					
								III Contributies en Abonnementen.					
							60.—	Contr: Lidmaatschap N.I.O.K.	—	—	—	60 —	60 —
							30.—	Abon: Handelingen Volksraad	—	—	—	—	—
							6437.50	" op I. B. T.	4150 —	750 —	500 —	650 —	6050 —
								IV Diversen.					
							P. M.	Storting Steunfonds	—	—	—	—	—
							2117.50	Onvoorziene uitgaven	289 42	16 70	1 60	26 10	333 82
	Saldo vorige maanden overgebracht	7116 32	630 25	724 —	881 —	9351 57		Saldo ult. van de maand	f 6499 75	f 1071 62 ⁵	f 734 24	f 940 91	f 9246 52 ⁵
		— —	616 57	175 19 ⁵	164 95 ⁵				616 57	175 19 ⁵	164 95 ⁵	105 04 ⁵	105 04 ⁵
f 12570		7116 32	1246 82	899 19 ⁵	1045 95 ⁵	9351 57			f 7116 32	f 1246 82	f 899 19 ⁵	f 1045 95 ⁵	f 9351 57

Batavia-Centrum, 3 Januari 1931.

De Penningmeester

L. B. F. de LEAU.

Year	Month	Day	Time	Location	Remarks	Altitude	Temperature	Wind	Clouds	Barometer	Compass	Notes
1900	Jan	1	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	2	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	3	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	4	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	5	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	6	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	7	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	8	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	9	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	10	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	11	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	12	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	13	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	14	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	15	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	16	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	17	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	18	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	19	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	20	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	21	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	22	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	23	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	24	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	25	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	26	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	27	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	28	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	29	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	30	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	
1900	Jan	31	8:00	Base	Clear	1000	60	SE	0	30.0	0	

Accompanied by S. S. ...